

Tartalom

1. Előzetes megjegyzés	2
2. Bevezető.....	2
3. Fogalomtár	3
4. Osztályozási szabályok	5
4.1. Feldolgozóipari tevékenység egy részének alvállalkozásba adása	5
4.2. A teljes feldolgozóipari tevékenység alvállalkozásba adása (i).....	5
4.3. A teljes feldolgozóipari tevékenység alvállalkozásba adása (ii).....	7
4.4. Az építőipari tevékenység alvállalkozásba adása.....	8
4.5. A kiegészítő tevékenységek alvállalkozásba adása.....	9
4.6. A munkaerő-piaci szolgáltatás.....	9
4.7. A szolgáltató tevékenységek alvállalkozásba adása	10
4.8. A mezőgazdasági termelés teljes folyamatának alvállalkozásba adása (i)	13
4.9. A mezőgazdasági termelés teljes folyamatának alvállalkozásba adása (ii)	13
4.10. A teljes erdőgazdálkodási tevékenység alvállalkozásba adása (i).....	15
4.11. A teljes erdőgazdálkodási tevékenység alvállalkozásba adása (ii).....	15
4.12. A teljes halgazdálkodási tevékenység alvállalkozásba adása (i).....	17
4.13. A teljes halgazdálkodási tevékenység alvállalkozásba adása (ii).....	17
4.14. A teljes energiatermelési folyamat alvállalkozásba adása (i)	19
4.15. A teljes energiatermelési folyamat alvállalkozásba adása (ii)	19
4.16. Az egyéb termékek teljes termelési folyamatának alvállalkozásba adása.....	20

Elérhetőségek

1. Előzetes megjegyzés

Ez a kézikönyv az eredetileg 2008-ban NACE Rev. 2 “Gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása az Európai Unióban” című kiadvány II. mellékleteként kiadott kézikönyv aktualizált és kiegészített változata.¹

Mindamellett szeretnénk itt leszögezni, hogy ez a revideált dokumentum nem tartalmaz új vagy módosított szabályokat. A kézikönyvet 2013-ban² felülvizsgáló Task Force munkacsoport mandátuma csak a következő feladatokra terjedt ki:

- több tagország által felvetett probléma megválaszolása, azaz bizonyos tevékenységek besorolása e szabályok alapján
- a szabályok és az irányelvek tisztázása és még használhatóbbá tétele.

2. Bevezető

Ahogy az ISIC Rev. 3.1 (az ENSZ Egységes Nemzetközi Ágazati Osztályozása³), úgy a NACE Rev. 1.1 (európai uniós változata) valami módon félreérthetően kezelték azon egységeket, amelyek kiszervezték a termék előállítási folyamatot egy másik egységnek.

A NACE Rev. 1.1 szerint a “tevékenység kiszervezés” fogalma az alábbi volt:

“Az az egység, amelyik a saját nevében értékesít árut és nyújt szolgáltatást, de mással végezteti a termelést. Ezek az egységek a “G (Kereskedelem, gépjárműjavítás) nemzetgazdasági ágba voltak sorolva, kivéve amikor ők birtokolták a jogokat és a koncepciókat/terveket, ebben az esetben, úgy lettek besorolva, mintha ők gyártották volna azokat a termékeket.”

Habár a definíció világosnak tűnt, a jog vagy a koncepció birtoklásának fogalmát nem mindig azonosan értelmezték.

Valójában néhány tagország nem vette figyelembe a kiszervezési tevékenységet, amikor a NACE Rev.1.1 szerint besorolta az egységeket és azok, akik így tettek nem, vagy nem mindig feleltek meg az osztályozási kritériumoknak, ennek az lett a következménye, hogy az előállított statisztikák nem voltak teljes mértékben összehasonlíthatóak.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének szakértőinek csoportja és annak egy technikai alcsoportja a 2007 április 16–20 között New Yorkban megtartott Nemzetközi Gazdasági és Társadalmi Osztályozás találkozón, kísérletet tett az összehasonlíthatóság megvalósítására; az ISIC Rev.4-re vonatkozóan egyetértettek abban, hogy azok az egységek, amelyek teljesen kiszervezik a gyártási folyamatot csak abban az esetben sorolhatóak be a feldolgozóiparba, ha a termeléshez inputként felhasznált nyersanyag az ő tulajdonuk.

Ez a szabály a TEÁOR’08 bevezetőjében is megtalálható, miután a 2008 májusában a 62. találkozó alkalmával a Statisztikai Program Bizottság (SPC⁴) elfogadta. Mindazonáltal ugyanazon az ülésen az SPC kijelentette, hogy szükséges a kiszervezett tevékenységre (TEÁOR’08 bevezetőjének 80. és 84. bekezdése) vonatkozó szabály következményeit figyelemmel kísérni, azzal a céllal, hogy a koherencia biztosított legyen.

1 Európai Unió (Eurostat), “NACE Rev. 2 – Gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása az Európai Unióban”, Módszertani útmutató, ISBN 978-92-79-04741, az Európai Közösség hivatalos kiadója, Luxembourg, 2008.

2 A kiszervezési munkacsoport, az Eurostat vezetésével, a következő országokból állt: Ausztria, Franciaország, Svájc és Hollandia.

3 Egyesült Nemzetek Szervezete (Statisztikai Divíziója), “Gazdasági Tevékenységek Egységes Nemzetközi Ágazati Osztályozása (ISIC) Revision 3.1”, Statisztikai Dokumentumok, M Sorozat No. 4, Rev 3.1, ISBN 92-1-161456-2, Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), New York, 2002.

4 Az SPC-t a 89/387 Tanácsi Döntés hozta létre, tagjai az EU Nemzeti Statisztikai Szolgáltatás és az Eurostat főigazgatói. Az ESSC (Európai Statisztikai Rendszer Bizottság) helyezte hatályon kívül.

Az SPC célja főként a definíciók tisztázása és az egységes osztályozási szabályok egyértelművé tétele volt

Ebből a célból az Eurostat felállított egy szakértőkből álló munkacsoportot Németország, Franciaország, Litvánia, Hollandia, Ausztria, Lengyelország, Portugália és Anglia részvételével, akik első alkalommal 2007. szeptember 27-én és 28-án ültek össze.

A munkacsoport munkájának eredményét a NACE/CPA munkacsoportnak⁵ nyújtották be és ez magyarázza az irányelvek integrációját. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Gazdaságstatisztikai és Osztályozási részlege szintén tanácsadói feladatokat látott el.

Mint ahogy azt az előzetes megjegyzésekben is említettük, a kézikönyvet 2013-ban annak érdekében aktualizálták, hogy a szabályokat egyértelműbbé tegyék és a használatát megkönnyítsék.

3. Fogalomtár

Kiegészítő tevékenység

A kiegészítő tevékenység célja az egység fő termelő tevékenységének támogatása termékek (szerszámok, eszközök, állványzat, állványozás stb.) vagy szolgáltatások (könyvelés, raktározás, takarítás, biztonsági szolgálat stb.) nyújtásával, amelyet teljesen vagy elsődlegesen az adott egység használ fel. A kiegészítő tevékenység nem része a termelési folyamatnak, mint ahogy nem eredményez közvetlenül végső terméket vagy szolgáltatást, ugyanakkor alapvető feladata a termelő egység általános működésének támogatása.

Egy adott TEÁOR tevékenység – a körülményektől függően – lehet kiegészítő tevékenység, a termelési folyamat része vagy akár egy teljes termelési folyamat is. Például egy nagyvállalatnál a fizetési kalkulációk számítógépes programozása kiegészítő tevékenységnek minősül, ugyanakkor ez a tevékenység egy erre specializálódott IT-cég főtevékenysége is lehet.

A “támogató tevékenység” kifejezés is hasonló jelentéssel bír a jelenlegi gazdasági szótárban (többek között az ISIC Rev. 4. bevezetőjében a jelenlegi outsourcing szabályzat is így említette).

Teljes termelési folyamat

Általánosságban a “teljes termelési folyamaton” azt értjük, amikor munkaerő, tőke, termékek és szolgáltatások felhasználásával termékeket állítanak elő és/vagy szolgáltatásokat nyújtanak. A “teljes termelési folyamat” fogalmát magára a gyártási tevékenységre szűkítették le, a termelési folyamat lényegi részére vonatkozik. Nem tartalmazza a kiegészítő tevékenységeket (lásd a meghatározást). A teljes termelési folyamatot a fővállalkozó által végzett tipikus tevékenység típusa szerint kell értékelni. A kiszervezett tevékenység lehet a fővállalkozó fő termelési folyamata egy részének, vagy egészének átadása egy másik cégnek (pl. alvállalkozónak). A kiadóvállalat, amelynek hosszú és részletes üzleti folyamata van, a kiszervezett IT-tevékenység a kiadói tevékenységnek csak egy részét fogja képezni, míg teljes folyamatot alkot egy IT-fővállalkozó esetében.

Alvállalkozó

Az az egység, amely a fővállalkozóval kötött szerződés alapján meghatározott tevékenységeket végez, mint pl. a termelési folyamat egy részét, vagy akár a teljes termelési folyamatot, munkaerő-piaci vagy kiegészítő szolgáltatásokat. Alvállalkozóként definiálhatjuk továbbá a „beszállítót”, a feldolgozóiparban pedig a „bérmunkát végző” kifejezés is használatos. A TEÁOR-ban az alvállalkozó által végzett tevékenységet a „díjazásért vagy szerződéses alapon” kifejezés jelöli.

5 Azóta átnevezték “Osztályozási Munkacsoport”-ra.

Alapanyag

Az alapanyag meghatározásakor az értékét kell használni mint kritériumot. Ez egy mérhető és meglehetősen objektív mértékegység. A határértékét 80%-ban állapították meg, így jelzi, hogy a fő és a másodlagos inputok aránya magas kell hogy legyen. Mindazonáltal, ezt a határértéket önkényesen határozták meg és ezért rugalmasan kell kezelni.

Itt kell megjegyeznünk, hogy a fővállalkozó által biztosított immateriális javak (szoftverek, “szerzői” jogok, stb.), valamint a gépek vagy eszközök nem tekinthetők “anyagi input”-nak. A szoftver termékek például ugyanúgy hatással vannak a termelési folyamatra, mint a gépek és más felszerelések, azaz nem válnak a végső termék részévé vagy nem alakulnak át a végső termékbe. Ezért tőkejavaknak minősülnek és nem fizikai anyagi javaknak.

Feldolgozóipari tevékenység

Így definiáljuk az anyagok, alkatrészek, összetevők fizikai és/vagy kémiai átalakítási folyamatát új terméké. A felhasznált anyagok, alkatrészek, összetevők pedig nyersanyagok, amelyek a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat és bányászat termékei, illetve hulladékból visszanyert anyagok, vagy más feldolgozóipari tevékenység késztermékei vagy félkész termékei.

Kiszervezett tevékenység

A kiszervezett tevékenység olyan szerződésbe foglalt megállapodás, amely alapján a fővállalkozó az alvállalkozót meghatározott feladatok végrehajtásával bízta meg, amely lehet a termelési folyamat egy része, de akár a teljes termelési folyamat, vagy munkaerő-piaci szolgáltatás vagy kiegészítő szolgáltatások is.

A kiszervezett tevékenység kifejezés használható akkor is, amikor az alvállalkozó egy alárendelt szervezeti egység (leányvállalat), függetlenül attól, hogy a tevékenységeket piaci feltételek mellett végzik, vagy sem.

A fővállalkozó és az alvállalkozó tevékenykedhet azonos vagy eltérő gazdasági területen. A tényleges földrajzi elhelyezkedés nem befolyásolja egyik egység besorolását sem. Továbbá a termelési folyamat tényleges helyszíne (akár a fővállalkozó, akár az alvállalkozó telephelye) nem meghatározó kritérium.

Az alvállalkozás, bérmunkavégzés kifejezést gyakran használjuk a kiszervezett tevékenység szinonimájaként.

Fővállalkozó

Az az egység, amely szerződéses kapcsolatba lép egy másik egységgel azzal a céllal, hogy az alvállalkozót meghatározott feladatok végrehajtásával bízta meg, a teljes termelési folyamatra vagy egy részére, munkaerő-piaci szolgáltatásra vagy kiegészítő szolgáltatások elvégzésére vonatkozóan.

Alvállalkozás

Lásd kiszervezett tevékenység.

Alvállalkozó

Lásd alvállalkozás.

Támogató funkciók

Lásd kiegészítő tevékenységek.

4. Osztályozási szabályok

Ezek az osztályozási szabályok határozzák meg, hogyan kell a fővállalkozó és alvállalkozó tevékenységét besorolni kiszervezett tevékenység esetén (amelynek leírása a fenti “3. Fogalomtár” részben található.) Fontos szem előtt tartani, hogy ezek a szabályok csak a kiszervezett tevékenység osztályozására szolgálnak. Így, amikor a fővállalkozó vagy az alvállalkozó más tevékenységet is végez, ennek besorolását a hozzáadott érték elve alapján kell meghatározni (Lásd a TEÁOR’08 Módszertani útmutató 57–73. pontjait).

Akármilyen részletesek is ezek a szabályok, valószínűleg a felhasználó nem minden esetben tudja alkalmazni. Lesznek olyan esetek, ahol a felmerült osztályozási problémák rendkívül bonyolultak, vagy külső tényezők teszik teljessé (pl. hivatalos jogszabályi keretek). Ezen esetekben a felhasználók alkotnak egy általános véleményt és ezt fejlesztik, a tapasztalatukra és az osztályozási szabályokra támaszkodva, amennyire lehetséges.

Más problémák felvetésének véleményezésére az Eurostat által működtetett fórumon van lehetőség. A fórum elérhetősége a következő: <https://circabc.europa.eu/faces/jsp/extension/wai/login.jsp>. A fórum használatához előzetes regisztráció szükséges.

4.1. Feldolgozóipari tevékenység egy részének alvállalkozásba adása

Leírás

A fővállalkozó a feldolgozóipari tevékenységének egy részét alvállalkozóval végezteti.

Osztályozási szabály

A fővállalkozót úgy kell besorolni, mintha a teljes termelési folyamatot maga végezte volna.

Az alvállalkozót ugyanabba a szakágazatba kell besorolni, mint az adott terméket, szolgáltatást saját számlájára előállító egységet.

Magyarázat

Ez a szabályozás nem vonatkozik a kiegészítő tevékenység kiszervezésére. (lásd: 4.5)

Példa:

Az autót gyártó (fővállalkozó) cég kiszervezi az elektromosajtó-rendszer és lökhátító gyártását két, erre specializálódott cégnek (alvállalkozóknak). Ebben az esetben, a fővállalkozó a termelési folyamatának csak egy részét szervezi ki. A szabály szerint, a fővállalkozót úgy kell besorolni, mintha az egész/komplett gépjárműt ő gyártotta volna (29.10 “Közúti gépjármű gyártása”), az alvállalkozók besorolása pedig a szerint történik, amit ténylegesen gyártanak (ajtórendszer esetében 29.31 “Járművillamossági, -elektronikai készülékek gyártása”, és 29.32 “Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása” a lökhátító gyártásánál.)

4.2. A teljes feldolgozóipari tevékenység alvállalkozásba adása (i)

Leírás

A fővállalkozó tulajdonában vannak az alapanyagok (inputok), és egy másik egységet, alvállalkozót bíz meg a termék-előállítás teljes folyamatának elvégzésével.

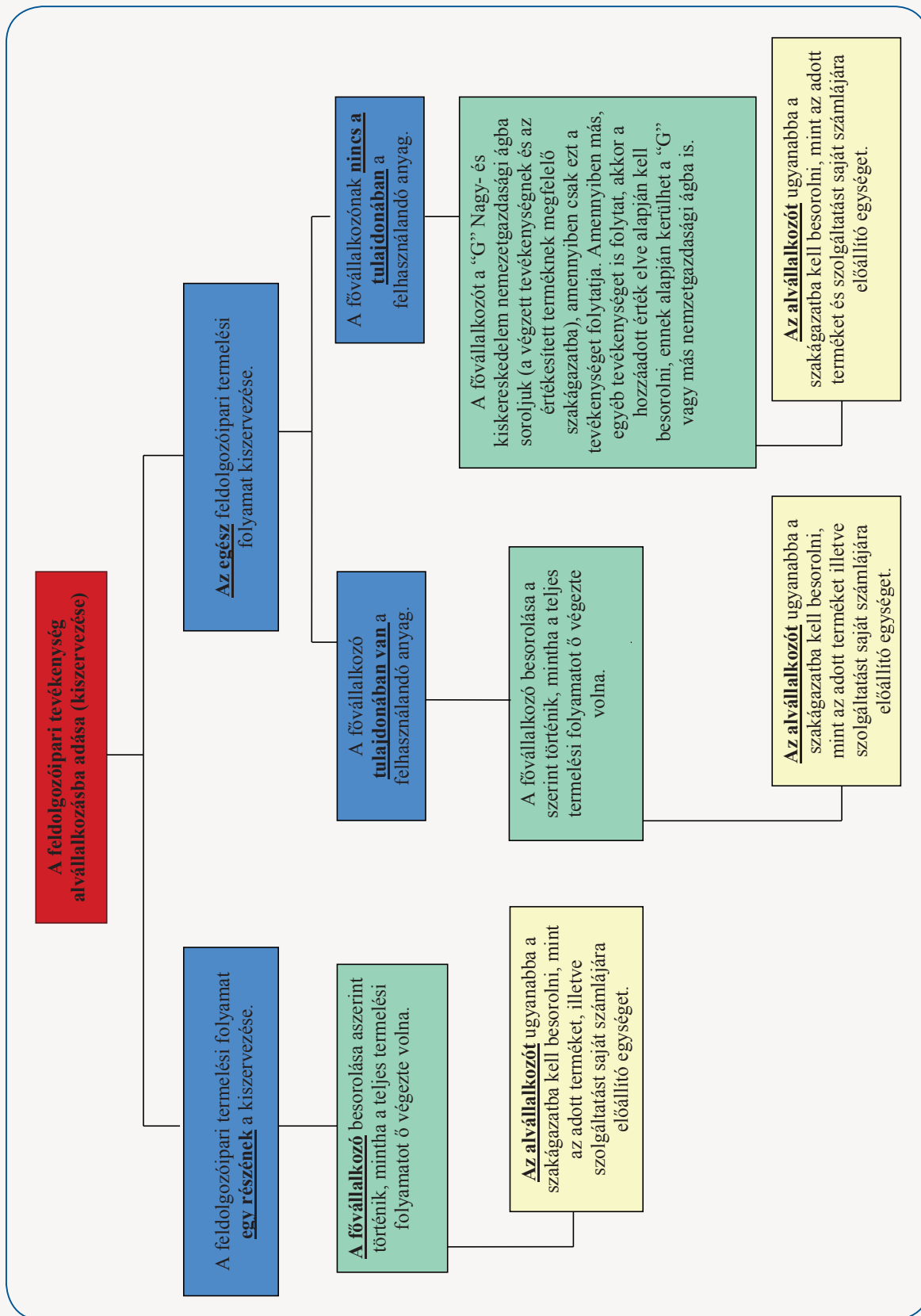
Osztályozási szabály

A fővállalkozót, akinek a tulajdonában vannak az alapanyagok (pl. a textília és gombok a ruházati cikkek gyártásához, fa és a fém alkatrészek a bútorgyártáshoz), és egyúttal ő a végtermék tulajdonosa is, de a termék-előállítást alvállalkozókkal végeztette, a TEÁOR „C” Feldolgozóipar nemzetgazdasági ágába kell sorolni, azon belül a teljes termelési folyamat megfelelő szakágazatba.

Az alvállalkozót ugyanabba a szakágzatba kell besorolni, mint az adott terméket saját számlájára előállító egységet. Következésképpen az alvállalkozó ugyanabba a szakágzatba van besorolva, mint a fővállalkozó.

1. ábra

A feldolgozóipari tevékenység alvállalkozásba adása (kiszervezése)

1. példa:

A fővállalkozó tulajdonában vannak a munkaruházat megvarrásához szükséges textíliák és a gombok, de a végső termék előállítását egy alvállalkozóval végezteti. Ebben az esetben, amikor a fővállalkozó a teljes gyártási folyamatot kiszervezi, a fővállalkozó besorolása ugyanaz (TEÁOR'08 14.12 Munkaruházat gyártása), mint a végső termék egész gyártási folyamatának végrehajtója; míg az alvállalkozó besorolása szintén a 14.12 Munkaruházat gyártása, mint az adott termék saját számlájára előállító egység.

2. példa:

Hogy illusztrálhassuk a fő alapanyag problémát, vegyük azt a példát, amelyben a fővállalkozó a textíliát, az alvállalkozó pedig a gombokat és néhány rövidárut birtokol. Ebben az esetben az osztályozásra, besorolásra vonatkozó szabály meg fog egyezni az első példában szereplővel.

4.3. A teljes feldolgozóipari tevékenység alvállalkozásba adása (ii)

Leírás

Az alapanyagok nincsenek a fővállalkozó tulajdonában, és fővállalkozó a teljes termék előállítási folyamatot egy másik egységgel, alvállalkozóval végezteti.

Osztályozási szabály

A fővállalkozót, aki a teljes termelési folyamatot egy másik egységgel végezteti el, de nincs az alapanyag a tulajdonában, a „G” Kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágba kell besorolni (a végzett tevékenységnek és az értékesített terméknek megfelelő szakágazatba), ha csak kiszervezett tevékenységet végez. Ha más tevékenységeket is folytat, akkor a hozzáadott érték elve alapján kell a fővállalkozót besorolni: ez lehet a „G” vagy más nemzetgazdasági ág.

Az alvállalkozót ugyanabba a szakágazatba kell besorolni, mint az adott terméket saját számlájára előállító egységet.

Példa

Az „A” egység kiszervezi az optikai hálózati termékek gyártását a „B” egységnek. A „B” egység tulajdonában vannak a gyártáshoz szükséges alapanyagok. Ugyanakkor az „A” egység fejleszti és installálja azokat a szoftvereket, amelyek a termék megfelelő működéséhez szükségesek.⁶

A szoftverek nem fizikai alapanyagok, hanem tőke javak (az alapanyagok definícióját lásd a 3. „Fogalomtár” részben), így nem játszanak szerepet az optikai hálózati eszközök alapanyagának számbavételénél. Az ebben a példában megadott információk alapján az „A” egységet úgy tekinthetjük, mint amely az alábbi tevékenységeket végzi:

- szoftver fejlesztés (TEÁOR'08 62.01 Számítógépes programozás)
- optikai hálózati eszközök kereskedelme (TEÁOR'08 46.69 Egyéb m.n.s. gép, berendezés nagykereskedelme)
- szoftvertelepítés (TEÁOR'08 62.09 Egyéb információ-technológiai szolgáltatás)

Az „A” egység főtevékenységét mint mindig a „felülről-lefelé” módszer alapján határozzuk meg. A „B” egység az általa gyártott termék jellege, típusa alapján lesz besorolva.

6 A szoftvert csak a „B” egység használja, nem kerül eladásra a termékkel.

4.4. Az építőipari tevékenység alvállalkozásba adása

Leírás

A fővállalkozó más egységek alvállalkozásában végezteti az építési munkákat, de továbbra is ő viseli a teljes felelősséget az építési tevékenységért.

Osztályozási szabály

Mind a fővállalkozót, mind az alvállalkozót az „F” (Építőipar) nemzetgazdasági ágba kell besorolni, konkrétan abba a szakágazatba, amely tartalmilag megfelel a végzett tevékenységnek.

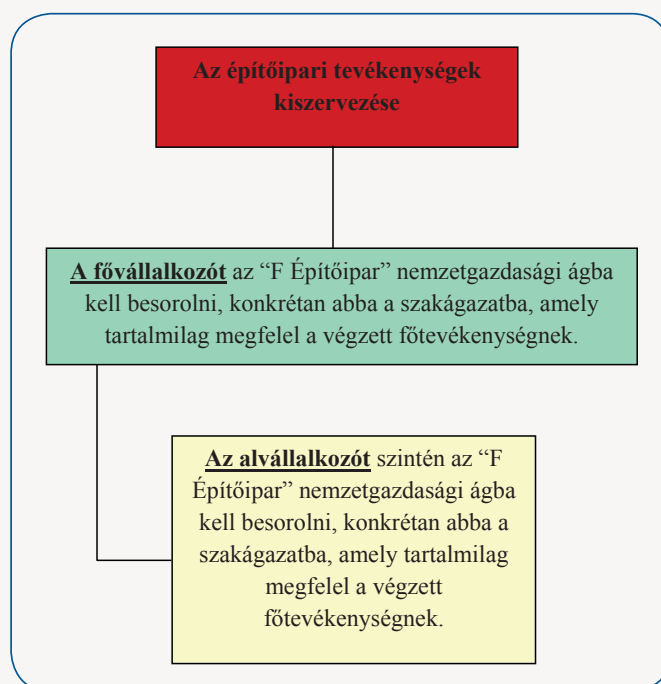
Magyarázat

A probléma abból a tényből ered, hogy a TEÁOR'08 41.10 Épületépítési projekt szervezése⁷ szakágazatnak nincs megfelelője a 42 Egyéb építmény építése ágazatban. Ez a különbség azzal magyarázható, hogy alig fordul elő olyan tevékenység, mint amilyen az “egyéb építmény építési projekt szervezése értékesítési céllal”. Így a besorolást “az egyéb építmény” típusa szerint kell elvégezni.

Azonban meg kell jegyeznünk, hogy azokban az esetekben, ahol az épületek, illetve egyéb építmények építési projektjét nem az építmények értékesítése céljából szervezik, hanem a működtetésük érdekében (pl. épületekben helység bérbeadás/bérlése, ipari tevékenység folytatása ezekben az üzemekben), akkor az egységet nem az F “Építőipar” nemzetgazdasági ágba soroljuk, hanem működésének, a tényleges tevékenységének megfelelően például ingatlanügyletek (TEÁOR “L”), feldolgozóipar stb. (lásd TEÁOR “F” Építőipar tartalmi meghatározásait).

2. ábra

Kiszervezés az építőiparban

⁷ A TEÁOR'08 41.10 tartalmi meghatározásában a következő olvasható: *a későbbi eladásra szánt épület építésével kapcsolatos építési projekt szervezése a pénzügyi, műszaki és fizikai eszközök együttes biztosításával.*

4.5. A kiegészítő tevékenységek alvállalkozásba adása

Leírás

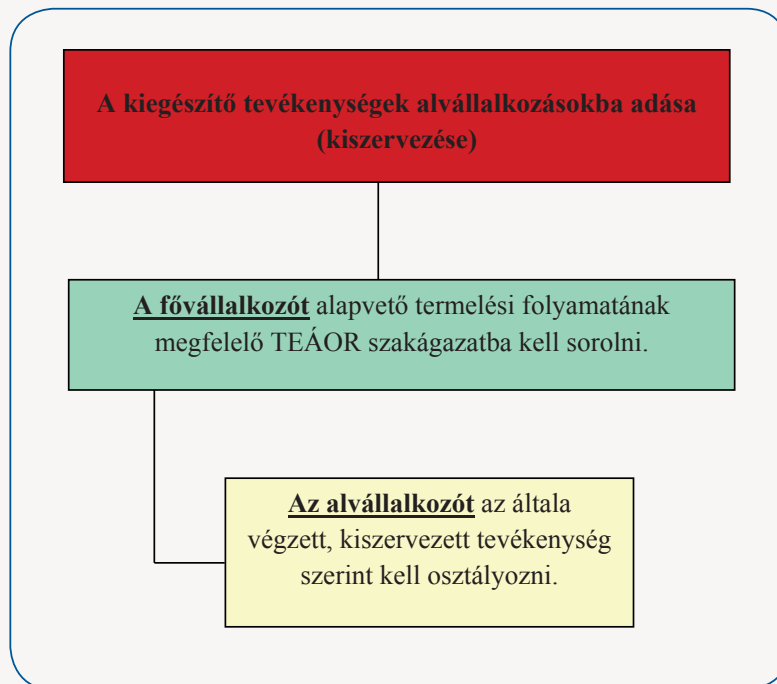
A fővállalkozó végzi a termelési folyamat (termékelőállítás vagy szolgáltatásnyújtás) egy részét vagy egészét, de bizonyos kiegészítő tevékenységeket alvállalkozóval végeztet (pl. könyvelés, raktározás, takarítás, biztonsági szolgálat stb.). (Ezek a kiegészítő feladatok nem tartoznak a termelési folyamat lényegi részéhez, közvetlenül nem eredményeznek készterméket vagy szolgáltatást, de segítik a fővállalkozó, mint termelő egység általános működését – fordító kiegészítése)

Osztályozási szabály

A fővállalkozót a termelési folyamat alapvető, lényegi részének megfelelő TEÁOR szakágazatba kell besorolni. Az alvállalkozót az általa végzett speciális tevékenység szerint kell osztályozni, pl. TEÁOR 69.20 „Számviteli, könyvvizsgálói, adószakértői tevékenység”, TEÁOR’08 52.1 “Raktározás, tárolás”, TEÁOR’08 81.2 “Takarítás”, TEÁOR’08 80 “Biztonsági, nyomozói tevékenység” stb.

3. ábra

A kiegészítő tevékenység alvállalkozásba adása (kiszervezése)

4.6. A munkaerő-piaci szolgáltatások

Leírás

A munkaerő-piaci szolgáltatás alvállalkozásba adásánál/kiszervezésénél különbséget kell tenni az ideiglenes, átmeneti, illetve a hosszú távú, tartós szerződéses kapcsolat között.

Osztályozási szabály

- a) Rövid távú, ideiglenes vagy átmeneti szerződtetés esetén a fővállalkozót az általa ténylegesen végzett főtevékenység alapján kell besorolni (pl. feldolgozóipar). Az alvállalkozó a TEÁOR 78.20 „Munkaerő-kölcsönzés” szakágazatába tartozik.

- b) Hosszú távú vagy tartós szerződtetés esetén a fővállalkozót az általa ténylegesen végzett főtevékenység alapján kell besorolni (pl. feldolgozóipar). Az alvállalkozó a TEÁOR 78.30 „Egyéb emberierőforrás-ellátás, -gazdálkodás” szakágazatába tartozik.

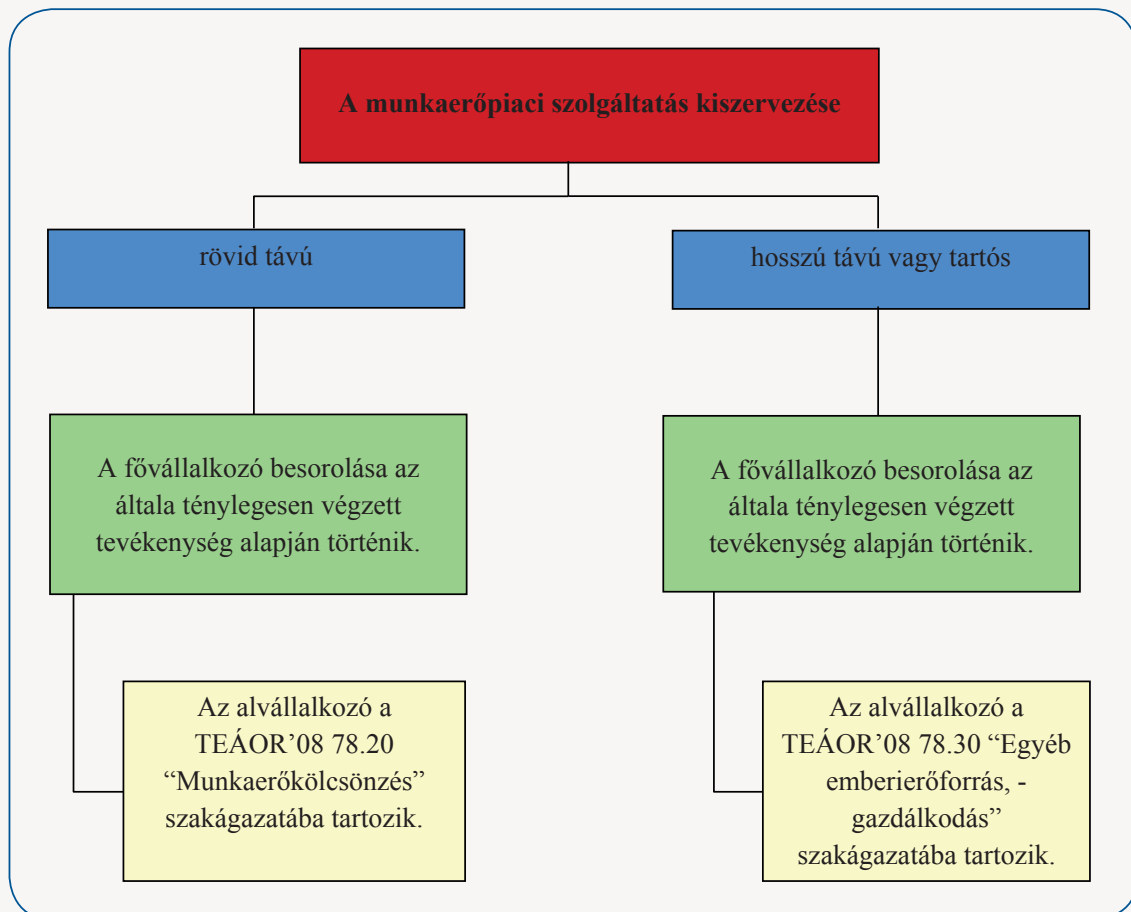
Magyarázat

A munkaerő-piaci szolgáltatás kiszervezése a munkaerő rendelkezésre bocsátását jelenti, berendezés/felszerelés biztosítása nélkül. Ha az alvállalkozó a berendezés/felszerelés mellé kezelő személyzetet is biztosít (pl. szállító vagy építőipari felszerelés bérbeadása személyzettel együtt), az alvállalkozó besorolásának alapja a tényleges főtevékenysége, alkalmazva a TEÁOR általános osztályozási szabályait.

Fontos azt is megjegyeznünk, hogy a kölcsönvett munkaerő irányítása és a felügyelete a fővállalkozónál marad.

4. ábra

A munkaerő-piaci szolgáltatás alvállalkozásba adása (kiszervezése)

4.7. A szolgáltató tevékenységek alvállalkozásba adása

Leírás

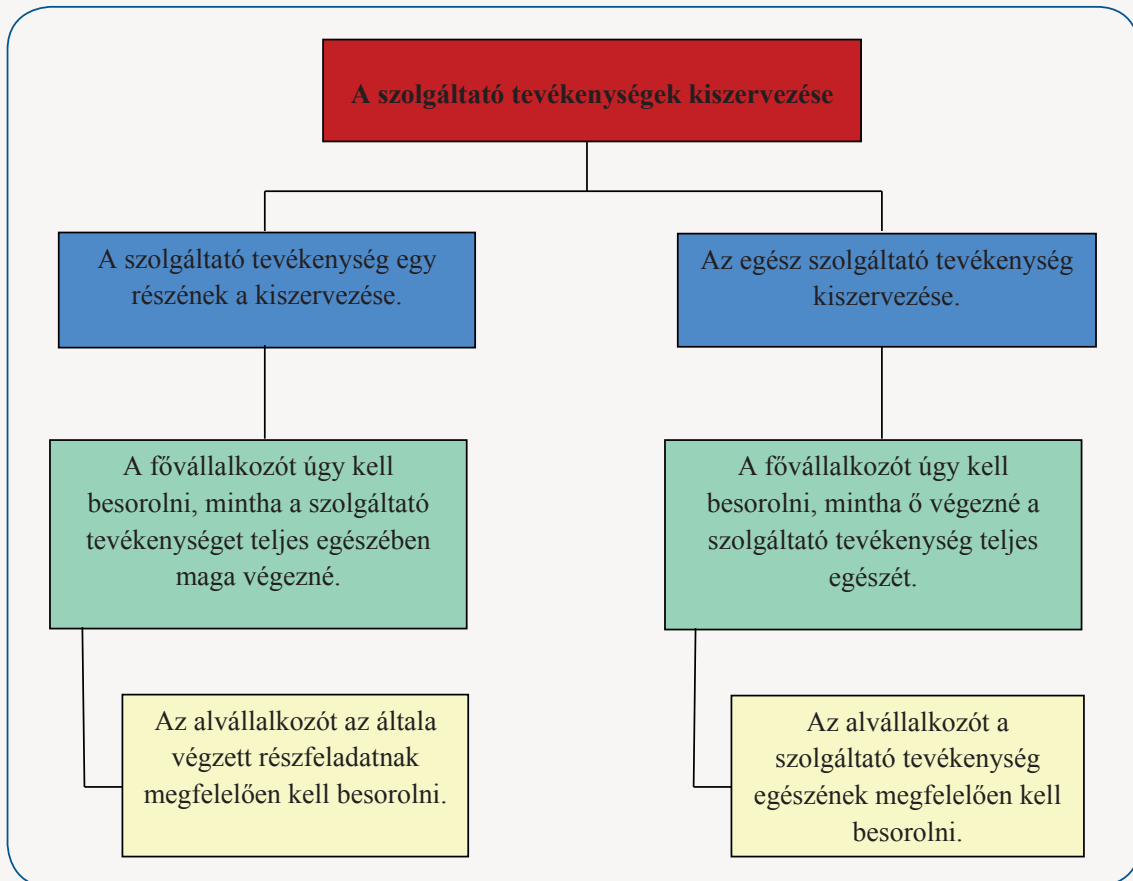
A fővállalkozó szerződés alapján egy másik egységgel végezteti a szolgáltató tevékenységének egy részét vagy egészét (kivéve a kiegészítő tevékenységeket, lásd: “A kiegészítő tevékenységek alvállalkozásba adása” pontban leírt szabályokat).

Osztályozási szabály

- a) A fővállalkozót, aki a szolgáltató tevékenységének egy részét alvállalkozóval végezteti, úgy kell besorolni, mintha a szolgáltató tevékenységet teljes egészében maga végezné. Az alvállalkozót az általa végzett részfeladatnak megfelelően kell besorolni.
- b) Amennyiben a fővállalkozó a szolgáltató tevékenységének egészét alvállalkozóval végezteti, akkor mind a fővállalkozót, mind az alvállalkozót úgy kell besorolni, mintha ők maguk végeznék a szolgáltató tevékenység teljes egészét.

5. ábra

A szolgáltató tevékenységek alvállalkozásba adása (kiszervezése)

1. példa

A kiadó szándéka, hogy megjelentesse a filozófia történetének dedikált új gyűjteményét. A kiadási folyamat fő lépéseit az alábbi lista tartalmazza. A legtöbb tevékenységet a kiadó saját maga végzi, ugyanakkor néhány tevékenységet (világoskék színnel jelölve) kiszervezett.

Vezetői döntések (gyűjtemény vonatkozási köre, célközönsége stb.).		
Piackutatás.	→	TEÁOR'08 73.20 Piac-, közvélemény-kutatás
A szerzői jogok alá eső kiadói tevékenységek jogainak megvétele/megszerzése; az eredeti példány megtalálása, amely már nem esik a szerzői jog alá.		
Szerződés-kötés egy filozófussal, aki megírja a bevezetőt a gyűjteményhez.	→	TEÁOR'08 90.03 Alkotóművészet
Grafikai tervezés.		
Korrektúrázás.		
Nyomatás.	→	TEÁOR'08 18.12 Nyomás (kivéve: napilap)
A papír alapú kiadványt kísérő CD megtervezése.		
Marketing - forgalomba hozatal.		
A gyűjtemény internetes marketing honlapjának megtervezése.		
Értékesítés.		

A termelési folyamatnak csak egy részét kiszervező fővállalkozót úgy kell tekinteni, mintha a teljes folyamatot ő nyújtotta volna: a fővállalkozót ezért, mint kiadót kell besorolni (TEÁOR'08 58.11 "Könyvkiadás"). Az alvállalkozót pedig az általa végzett részfeladat alapján kell besorolni.

2. példa

A kiadó szándéka, hogy megjelentesse a filozófia történetének dedikált új gyűjteményét. Ugyanakkor már nagyon elfoglalt két másik gyűjtemény (az egyik a sport, a másik az első világháború története) miatt és ezért nincs belső erőforrása az új feladat végrehajtására. A kiadó ezért úgy dönt, hogy az új gyűjtemény megvalósításának teljes folyamatát kiszervezi.

Az „A” egység kiszervezi a teljes folyamatot „B” egységnek.	Vezetői döntések (gyűjtemény vonatkozási köre, célközönsége stb.).	„A” és „B” egységet is úgy kell tekinteni, mintha a teljes folyamatot elvégezte volna (besorolásuk: TEÁOR'08 58.11 "Könyvkiadás").
	Piackutatás.	
	A szerzői jogok alá eső kiadói tevékenységek jogainak megvétele/megszerzése; az eredeti példány megtalálása, amely már nem esik a szerzői jog alá.	
	Szerződés-kötés egy filozófussal, aki megírja a bevezetőt a gyűjteményhez.	
	Grafikai tervezés.	
	Korrektúrázás.	
	Nyomatás.	
	A papír alapú kiadványt kísérő CD megtervezése.	
	Marketing - forgalomba hozatal.	
	A gyűjtemény internetes marketing honlapjának megtervezése.	
Értékesítés.		

4.8. A mezőgazdasági termelés teljes folyamatának alvállalkozásba adása (i)

Leírás

A fővállalkozó **tulajdonában van a vetőmag vagy növényzaporító anyag** (pl. palánta, oltvány, dugvány), a gyümölcsfák (beleértve a szőlőt) vagy az állatok (csorda, nyáj, gulya), és alvállalkozóval végezteti a teljes mezőgazdasági termelési vagy állattenyésztési folyamatot.

Osztályozási szabály

A fővállalkozót, akinek a tulajdonában van a vetőmag vagy növényzaporító anyag (pl. palánta, oltvány, dugvány), a gyümölcsfák (beleértve a szőlőt), vagy az állatok (nyája, csorda, gulya), és így az ő tulajdona a végtermék (output) is, de aki alvállalkozóval végezteti a termelést, a TEÁOR „01 Növénytermesztés, állattenyésztés, vadgazdálkodás és kapcsolódó szolgáltatások” azon szakágazatába kell besorolni, amely lefedi a teljes termelési folyamatot.

Az alvállalkozó a TEÁOR'08 01.6 „Mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás” megfelelő szakágazatába tartozik.

4.9. A mezőgazdasági termelés teljes folyamatának alvállalkozásba adása (ii)

Leírás

A fővállalkozó alvállalkozóval végezteti a teljes mezőgazdasági vagy állattenyésztési folyamatot, de **nincs a tulajdonában** a vetőmag vagy növényzaporító anyag (pl. palánta, oltvány, dugvány), a gyümölcsfák (beleértve a szőlőt), vagy az állatok (nyáj, csorda, gulya).

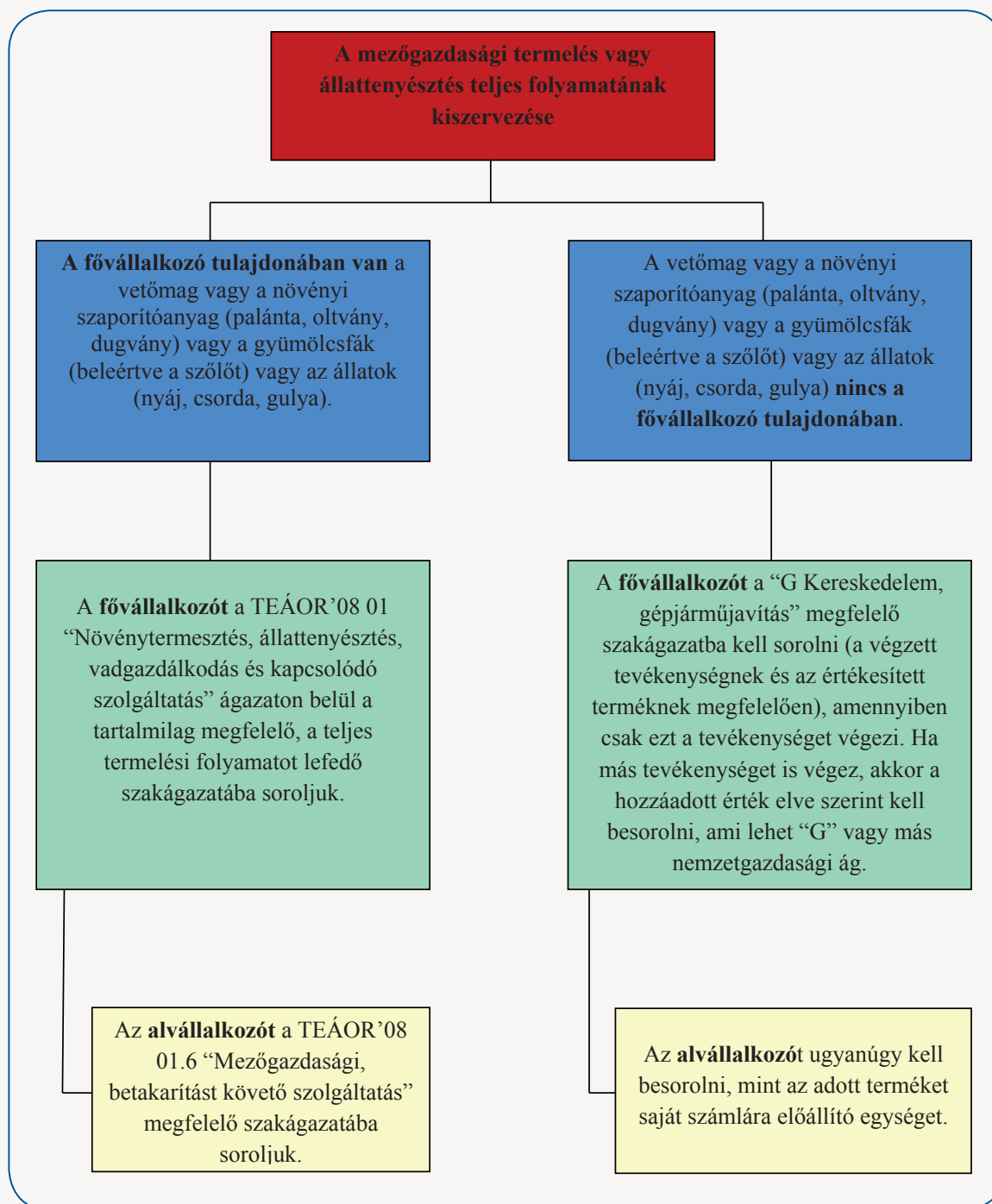
Osztályozási szabály

A fővállalkozót, aki a teljes termelési folyamatot mással végezteti és akinek nincs tulajdonában a vetőmag vagy növényzaporító anyag (pl. palánta, oltvány, dugvány), a gyümölcsfák (beleértve a szőlőt), vagy az állatok (nyája, csorda, gulya), a „G Kereskedelem, gépjárműjavítás” megfelelő szakágazatába kell besorolni (a végzett tevékenységnek és az értékesített terméknek megfelelően), ha csak kiszervezett tevékenységet végez. Amennyiben más tevékenységet is folytat, akkor a hozzáadott érték elve szerint kell besorolni, ami lehet „G” vagy más nemzetgazdasági ág.

Az alvállalkozót ugyanabba a szakágazatba kell besorolni, mint az adott terméket saját számlájára előállító egységet, azaz a TEÁOR 01 “Növénytermesztés, állattenyésztés, vadgazdálkodás és kapcsolódó szolgáltatások” tartalmilag megfelelő szakágazatába – fordító kiegészítése.

6. ábra

A mezőgazdasági termelés vagy állattenyésztés teljes folyamatának alvállalkozásba adása (kiszervezése)

4.10. A teljes erdőgazdálkodási tevékenység alvállalkozásba adása (i)

Leírás

A fővállalkozó **tulajdonában vannak a fák**, és a komplett erdőgazdasági termelési folyamat elvégzésével egy alvállalkozót bíz meg.

Osztályozási szabály

A fővállalkozót, akinek tulajdonában vannak a fák, és így az ő tulajdona a végső termék is, de aki a teljes termelési folyamatot alvállalkozókkal végezteti, a TEÁOR'08 02 „Erdőgazdálkodás” tartalmilag megfelelő, a teljes termelési folyamatot lefedő szakágazatába kell besorolni.

Az alvállalkozó a TEÁOR'08 02.40 „Erdészeti szolgáltatás” szakágazatba tartozik.

Magyarázat

A fák birtoklása nem feltétlenül jelenti a föld birtoklását is, amelyen a fák nőnek. Lehetséges, hogy a tulajdonos egyszerűen azzal a céllal vásárol lábbon álló fát, hogy később kivágja és eladja.

4.11. A teljes erdőgazdálkodási tevékenység alvállalkozásba adása (ii)

Leírás

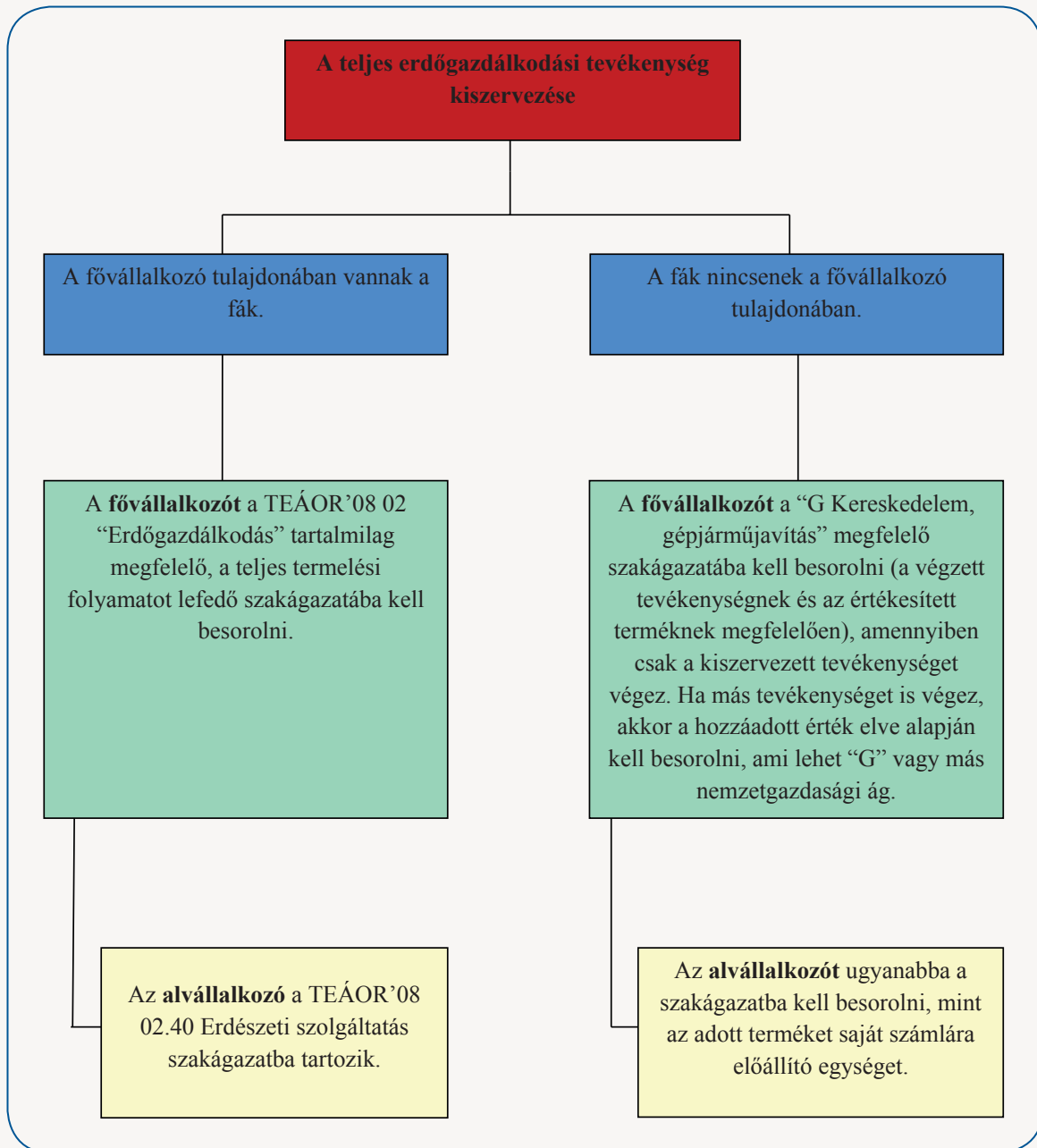
A fővállalkozó a teljes termelési folyamat elvégzésével egy alvállalkozót bíz meg, de **nincsenek tulajdonában a fák**.

Osztályozási szabály

A fővállalkozót, akinek nincsenek a tulajdonában a fák és a teljes termelési folyamat elvégzésével egy alvállalkozót bíz meg, a „G Kereskedelem, gépjárműjavítás” megfelelő szakágazatába kell besorolni (a végzett tevékenységnek és az értékesített terméknek megfelelően), amennyiben csak ezt a tevékenységet végzi. Ha más tevékenységet is folytat, akkor a hozzáadott érték elve szerint kell besorolni, ami lehet „G” vagy más nemzetgazdasági ág.

Az alvállalkozót ugyanabba a szakágazatba kell besorolni, mint az adott terméket saját számlájára előállító egységet.

A teljes erdőgazdálkodási tevékenység alvállalkozásba adása (kiszervezése)

4.12. A teljes halgazdálkodási tevékenység alvállalkozásba adása (i)

Leírás

A fővállalkozó, **akinek a tulajdonában van a halivadék**, a teljes haltenyésztési folyamatot alvállalkozókkal végezteti.

Osztályozási szabály

Az a fővállalkozó, akinek tulajdonában van a halivadék, és így a végtermék is, de alvállalkozóval végezteti a termelést, a TEÁOR'08 „03.2 Halgazdálkodás” alágazat azon szakágazatába tartozik, amely a teljes termelési folyamatot lefedi.

Az alvállalkozó tevékenységét szintén a TEÁOR'08 „03.2 Halgazdálkodás” tartalmilag megfelelő szakágazatába kell sorolni.

4.13. A teljes halgazdálkodási tevékenység alvállalkozásba adása (ii)

Leírás

A fővállalkozó a teljes termelési folyamat elvégzésével más egységet, alvállalkozót bíz meg, de **nincs tulajdonában a halivadék**.

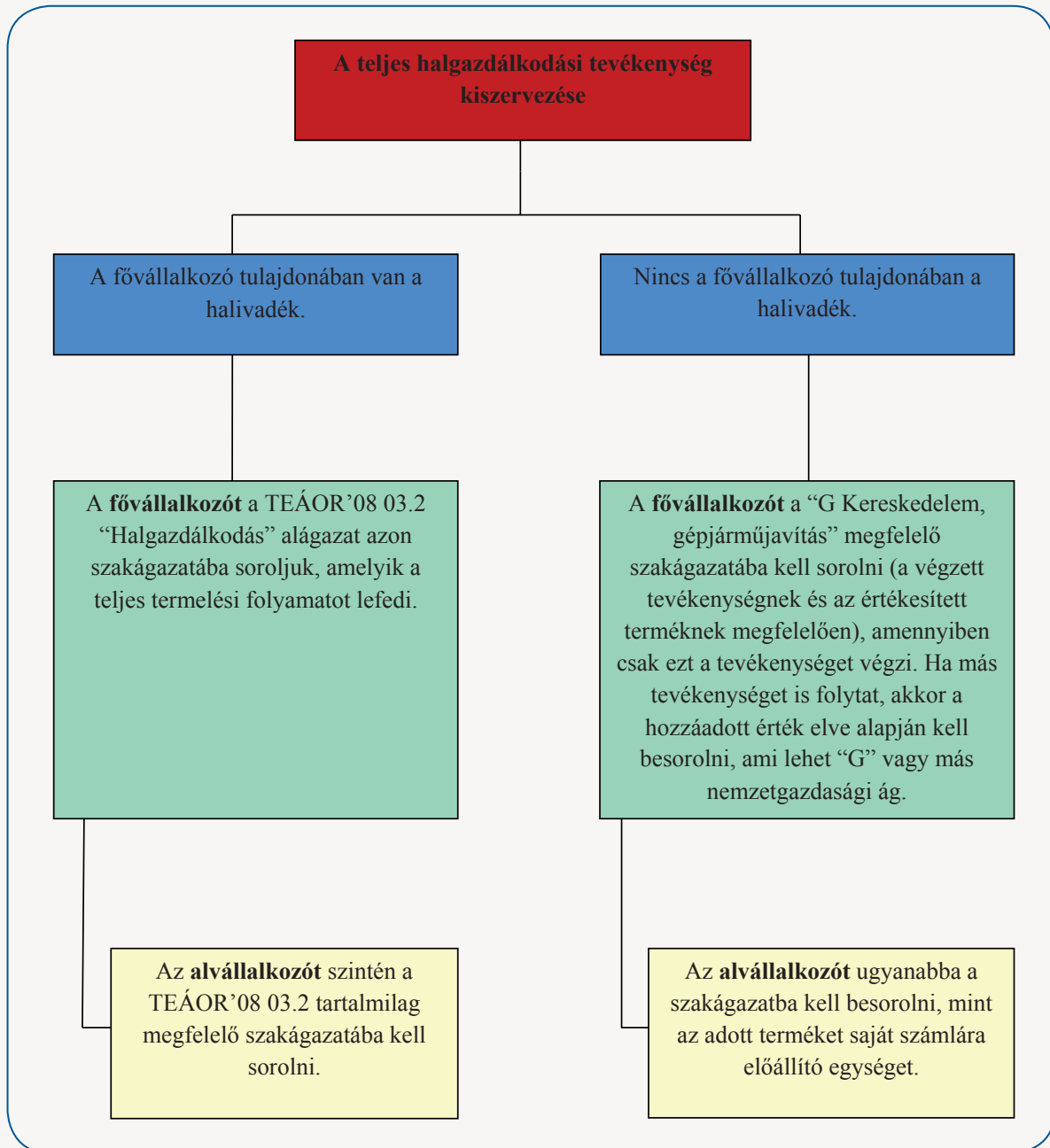
Osztályozási szabály

A fővállalkozót, aki alvállalkozóval végezteti a teljes termelési folyamatot, de nincs tulajdonában a halivadék, a „G Kereskedelem, gépjárműjavítás” megfelelő szakágazatába kell sorolni (a végzett tevékenységnek és az értékesített terméknek megfelelően), amennyiben csak ezt a tevékenységet végzi. Ha más tevékenységet is folytat, akkor a hozzáadott érték elve szerint kell besorolni, ami lehet a „G” vagy más nemzetgazdasági ág.

Az alvállalkozót ugyanabba a szakágazatba kell besorolni, mint az adott terméket saját számlájára előállító egységet.

8. ábra

A teljes halgazdálkodási tevékenység alvállalkozásba adása (kiszervezése)

4.14. A teljes energiatermelési folyamat alvállalkozásba adása (i)

Leírás

A fővállalkozó **birtokában vannak az energiaforrások** (pl. olaj, szén, gáz, fa, mezőgazdasági melléktermékek stb.), és a teljes energiatermelési folyamatot más egységgel, alvállalkozóval végezteti.

Osztályozási szabály

A fővállalkozó, akinek birtokában vannak az energiaforrások (pl. olaj, szén, gáz, fa, mezőgazdasági melléktermékek stb.) és így a végtermék is, de a teljes termelési folyamatot alvállalkozóval végezteti, a „D Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás” nemzetgazdasági ág tartalmilag megfelelő, a teljes termelési folyamatot lefedő szakágazatába kell besorolni.

Az alvállalkozó a TEÁOR'08 „D Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás” nemzetgazdasági ág megfelelő szakágazatába tartozik.

4.15. A teljes energiatermelési folyamat alvállalkozásba adása (ii)

Leírás

A fővállalkozó a teljes termelési folyamatot más egységgel, alvállalkozóval végezteti, **de nincsenek birtokában az energiaforrások** (pl. olaj, szén, gáz, fa, mezőgazdasági melléktermékek stb.).

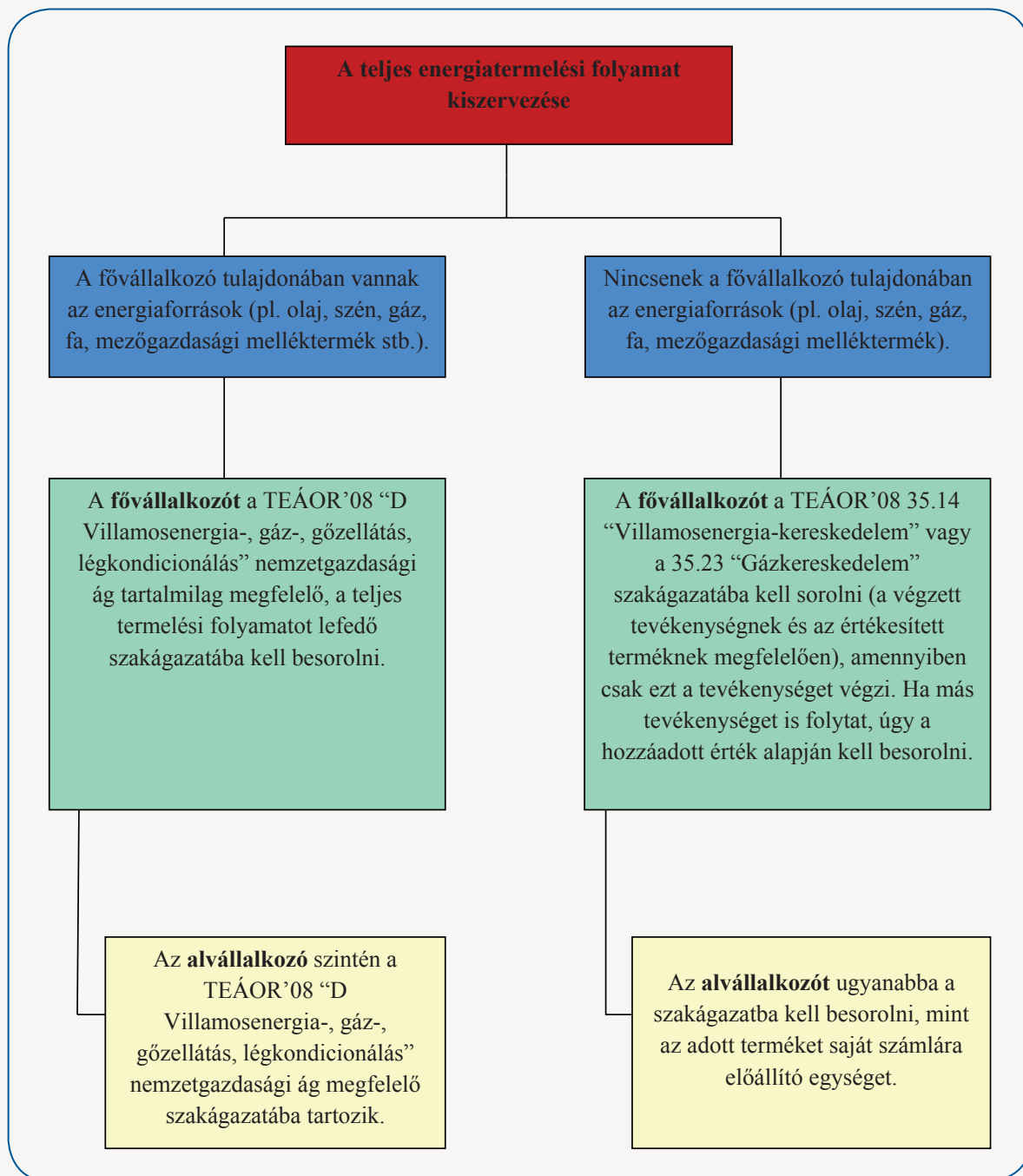
Osztályozási szabály

A fővállalkozót, akinek nincsenek birtokában az energiaforrások (pl. olaj, szén, gáz, fa, mezőgazdasági melléktermékek stb.), de a teljes termelési folyamatot alvállalkozóval végezteti, a „D” nemzetgazdasági ág 35.14 “Villamosenergia-kereskedelem” vagy 35.23 “Gázkereskedelem” szakágazatába kell besorolni (a végzett tevékenységnek és az értékesített terméknek megfelelően), amennyiben csak ezt a tevékenységet végzi. Ha más tevékenységet is folytat, akkor a hozzáadott érték elve szerint kell besorolni.

Az alvállalkozót ugyanabba a szakágazatba kell besorolni, mint az adott terméket saját számlájára előállító egységet.

9. ábra

A teljes energiatermelési folyamat alvállalkozásba adása (kiszervezése)

4.16. Az egyéb termékek teljes termelési folyamatának alvállalkozásba adása

Leírás

Az egyéb termékek teljes termelési folyamatának alvállalkozásba adása.

Osztályozási szabály

A halászat (TEÁOR'08 03.1), bányászat és kőfejtés (TEÁOR'08 05-08), valamint vízellátás (TEÁOR'08 36) esetén a fővállalkozót, ha a termelési folyamatot alvállalkozóval végezteti, a „G Kereskedelem,

gépjárműjavítás” megfelelő szakágzatába kell sorolni (a végzett tevékenységnek és az értékesített terméknek megfelelően), ha csak kiszervezett tevékenységet végez. Amennyiben más tevékenységet is folytat, akkor a hozzáadott érték elve szerint kell besorolni, ami lehet „G” vagy más nemzetgazdasági ág.

Az alvállalkozót ugyanabba a szakágzatba kell besorolni, mint az adott terméket saját számlájára előállító egységet.

Magyarázat

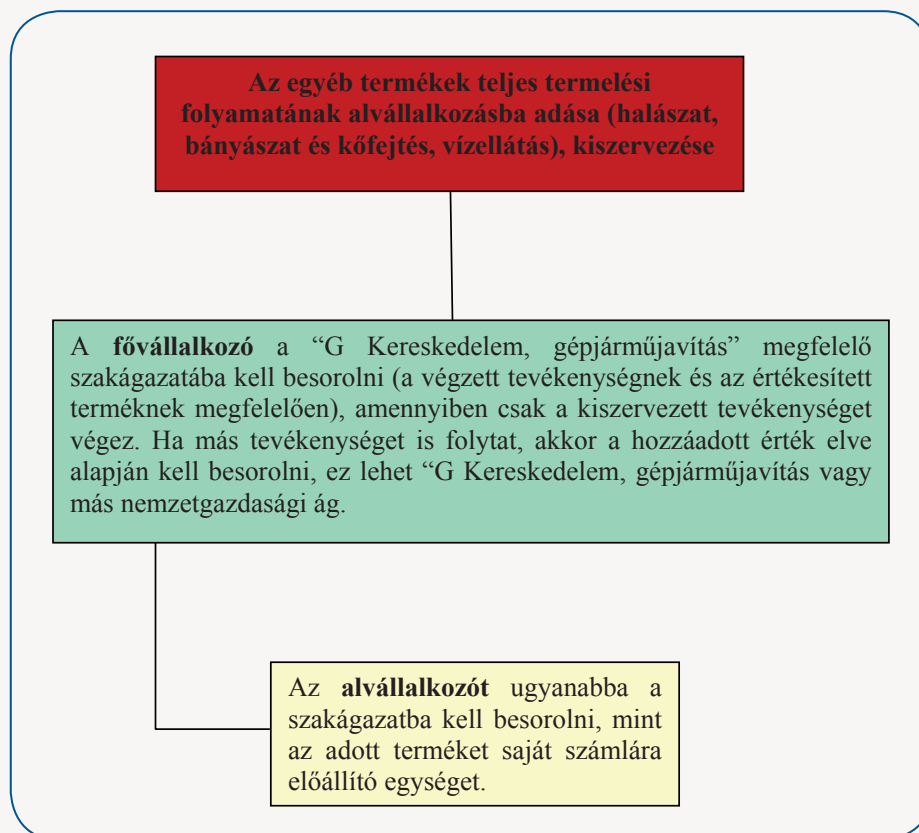
Ez a szabály nem vonatkozik a halgazdálkodás teljes termelési folyamatának kiszervezésére (lásd 4.12 pont).

Megjegyzés

A TEÁOR'08 **“J Információ, kommunikáció”** egy speciális esetet képez, amely nem sorolható a kereskedelembe. A “J nemzetgazdasági ág” fő inputjai és outputjai “tartalomtermékek” (információ tartalmat hordozó termékek – fordító kiegészítése), amelyek általában (alapvetően) immateriális javak. A termelési folyamat ipari része a TEÁOR'08 18 Nyomdai és egyéb sokszorosítási tevékenység” ágazatba tartozik. Így a J nemzetgazdasági ágba tartozó tevékenységek mint szolgáltatások jelennek meg, miközben az outputjai általában termékek. A TEÁOR'08 18 “Nyomdai és egyéb sokszorosítási tevékenység” ágazatában az alapanyag (amely általában a nyomdai egység tulajdona) kisebb jelentőséggel bír, mint a nyomtatott vagy sokszorosított tartalom értéke. Ezért a végtermék szolgáltatás, nem termék.

10. ábra

Az egyéb termékek teljes termelési folyamatának alvállalkozásba adása (halászat, bányászat és kőfejtés, vízellátás), kiszervezése

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

info@ksh.hu

Telefon: (+36-1) 345-6789